

28 . Grădiștea de Munte | Comuna: Orăștioara de Sus | Județ: Hunedoara | Punct: Dealul Grădiștii | Anul: 2011

Anul: 2011

Cod RAN: 90397.01

Perioade: Preistorie, Protoistorie

Epoci: Hallstatt, La Tène

Tipuri sit: descoperire funerară, amenajare/construcție

Categorii sit: Apărare (construcții defensive), Domestic, Transport

Autori: Cristina Bodó, Gelu Florea, Gabriela Gheorghiu, Eugen Iaroslavschi, Răzvan Mateescu, Luca Paul Pupeză, Liliana Suciu

Instituții: Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Deva, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca

Raport

În anul 2011 campania arheologică de la Grădiștea de Munte - Sarmizegetusa Regia s-a derulat în două zone ale sitului: fortificația, respectiv cartierul civil de est. În prima zonă săpătura arheologică a fost efectuată pe terasa a II-a și pe terasa a IV-a din interiorul fortificației. În cea de a doua zonă menționată a continuat investigarea uneia dintre terasele aflate la Căprăreța II, unde în anii anteriori au fost descoperite două construcții dacice.

În cetate a fost trasată S I /2011, dispusă pe terasa a II-a și orientată NV-SE, cu o lungime de 12 m și o lățime de 2 m. Aici a fost constată o situație asemănătoare altor zone cercetate din perimetrul fortificației: nu au fost găsite complexe, în schimb, au fost descoperite numeroase artefacte: materiale de construcție (fragmente de țigle, cărămizi), numeroase fragmente ceramice, obiecte din fier și din bronz, un pond, vase din sticlă etc.

Cercetarea arheologică de pe terasa a IV-a a avut drept obiectiv principal identificarea unui segment al drumului pavat. Cercetat în mare parte pe tronsonul dintre cetate și zona sacră, drumul pavat are o porțiune în interiorul fortificației mai puțin investigată. Pentru identificarea sa au fost reluate datele arheologice rezultate din săpăturile anterioare și s-a decis trasarea unei suprafețe (SSI/2011 - 4 m x 4 m), respectiv a unei secțiuni (SII /2011 - cu o lungime de 5 m și o lățime de 2 m, orientată NE-SV), nu departe de poarta de est. În SII /2011 stratigrafia a fost următoarea: un strat vegetal, de ~ 0,1 m grosime, un strat de pământ negru cu o grosime de 0,25 - 0,30 m, în care au apărut lentile de lut galben, sub care era un nivel de pământ maroniu, de ~ 0,1 m grosime; urma un strat consistent de pământ lutos, de 0,60 - 0,80 m grosime, iar sub el un nivel de lut maroniu - gălbui cu sfărâmatură de micașist. La 0,8 m adâncime au apărut lespezile de calcar ale drumului pavat, dispuse în pantă ușoară. La marginea lor au fost descoperite câteva blocuri de mici dimensiuni, tot din calcar.

În partea nord-vestică a SSI /2011, la 0,5 m adâncime a fost identificată o platformă realizată din bucăți de micașist cu o suprafață de cca. 5,5 m². În colțul sud-estic a fost aflat un complex modern datat, cel mai probabil, la începutul secolului al XIX-lea; în „groapa austriacă”, cum a fost denumit generic complexul, au apărut mai multe blocuri de calcar și fragmente de la tuburi de lut ars de la o conductă de mari dimensiuni.

Începând cu 2008 pe terasa din cartierul civil de est numită Căprăreța II au fost descoperite două construcții dacice. Prima dintre ele avea un plan marcat prin cel puțin 9 stâlpi din lemn cu lespezi de micașist la bază dispuși în trei șiruri. Cercetarea din 2011 a vizat doar a doua construcție, identificată în campania precedentă. În acest sens a fost extinsă înspre nord SP II /2010 printr-o secțiune de 5 m lungime și 2, 5 m lățime; inițial a fost lăsat un martor de 0,5 m grosime între vechea suprafață și noua secțiune care, ulterior, a

fost demontat în întregime. Prin unirea celor două a rezultat o suprafață de 10, 5 m lungime și 5 m lățime, denumită SP IV /2011. Evoluția cercetării arheologice în acest punct a impus deschiderea unei alte suprafețe, SP V /2011. Ea a fost amplasată la vest de SP IV, cu un martor de 0,5 m, și a măsurat 4 X 4 m. În campania din anul 2010, când a fost găsită o parte bazele din piatră, s-a opinat că ar fi vorba despre o clădire patrulateră (două dintre „laturile” sale, dispuse perpendicular, erau clar marcate pe teren). Extinderea săpăturii în anul acesta a arătat, însă, că de fapt construcția are dimensiuni mult mai mari, cuprinzând inclusiv cele două „laturi” menționate anterior și că planul său este unul mai complex decât s-a crezut inițial. Planul complet și funcționalitatea construcției rămân a fi stabilite prin cercetările viitoare (într-o mare măsură investigarea arheologică este grevată de prezența copacilor). În această etapă se poate spune doar că este vorba despre o construcție cu pereții din lemn așezați pe baze din piatră (micașist), cu o suprafață estimată la câțiva zeci de metri pătrați. Atât în SIV /2011, cât și în SV /2011 a apărut o mare cantitate de material arheologic, compus preponderent din fragmente ceramice, dar și din cuie, scoabe, fragmente de râșniță etc.

Campania arheologică din anul 2011 a inclus și ridicarea topografică având ca obiectiv „Cetatea și zona sacră Sarmizegetusa Regia (Grădiștea de Munte)”.

Toate artefactele descoperite au intrat în patrimoniul Muzeului Civilizației Dacice și Romane din Deva.

Datele arheologice rezultate au un potențial major pentru ambele zone în care s-a desfășurat săpătura. Astfel, cercetarea de pe terasa a IV-a, soldată cu identificarea unui segment al drumului pavat, aduce informații noi despre arhitectura dacică și pune în discuție etapele diferite prin care a trecut în antichitate fortificația (faza dacică, perioada războaielor daco-romane, amenajările romane de după cucerire). La rândul său, cercetarea din punctul Căprăreța II a evidențiat amploarea și caracteristicile locuirii dacice în această parte a Grădiștei de Munte. Chiar dacă rămân încă multe semne de întrebare, îndeosebi cu privire la planul și funcționalitatea lor, cele două construcții descoperite aici în ultimii ani atrag atenția prin dimensiuni, tehnică de realizare și, nu în ultimul rând, prin inventarul bogat aflat în perimetrul lor (obiecte din fier, vase ceramice, multe dintre ele cu semne grafice, semințe carbonizate etc.).

Informații suplimentare online

[Raportul 4722 din cronica.cimec.ro](http://raportul4722.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.foolosind.Mapserver.Cimec.ro)
